

Hjørring Kommune

Slutrapport

Vandplanprojekt Tofte Bæk

Hovedvandopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak
Hjørring Kommune

Den Europæiske Fiskerifond:
Danmark og Europa investerer i bæredygtigt fiskeri og akvakultur

Den Europæiske Fiskerifond

**Ministeriet for Fødevarer,
Landbrug og Fiskeri**

Projektet er finansieret af Fødevareministeriet og EU
Projektet kan ses på Hjørring Kommunes hjemmeside
<http://www.hjoerring.dk/Borger/Natur-amp-Vandloeb/Vandplanprojekter.aspx>

Slutrapport

Vandplanprojekt Tofte Bæk

Vandplan: Hovedvandopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak
Hjørring Kommune

Indsats

Projektet omfatter vandløbssystemet Tofte Bæk er et offentligt vandløb og en del af Varbro Å systemet. Den samlede indsats omfatter fjernelse af én spærring (reference AAL-16). Ved realisering af indsatsen vil der i alt åbnes op for 1,528 km vandløb opstrøms indsatsen (Bilag 1, Fig. 1).

Indsatsen har til formål at skabe kontinuitet i Tofte Bæk systemet ved at fjerne én spærring AAL-16, der er spærringstype 19 (ukendt spærringstype). Tofte Bæk er ikke direkte beliggende i et Natura 2000-område. Varbro Å som Tofte Bæk udmunder i, er omfattet af Natura 2000-område 6 Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å.

Indsatsen er omfattet af vandplan Hovedvandopland 1.1 Nordlige Kattegat og Skagerrak.

Projektperiode

Projektperioden løber fra den 17. september 2014 til den 1. juli 2015. Projektet er konkret gennemført i perioden 4. marts til 6. marts 2015.

Projektet er således gennemført indenfor den fastsatte projektperiode.

Gennemførelse

Projektet er gennemført i overensstemmelse med detailprojektet (Bilag 2) og i overensstemmelse med de økonomiske omkostninger, der fremgår af tilbud fra Vennelyst (Bilag 3), der har vundet tilbuddet.

Vennelyst har sendt faktura til Hjørring Kommune for gennemført projekt (Bilag 6). Hjørring Kommune har betalt de indgåede fakturaer (Bilag 7).

Intern afsatte timer til gennemførelse af projektet og omkostninger til intern løn fremgår af vedhæftet kontrakt (Bilag 11). Det faktiske antal interne timer anvendt på projektet fremgår af bilag 12. Og udbetaling af løn til de medarbejdere kommunen har afsat til projektet fremgår af bilag 13, 14 og 15.

Projektet er således gennemført og betalt i henhold til de betingelser, der fremgår af tilsagnet til projekt. Fotodokumentation for gennemført projekt fremgår af bilag 10.

Formål

Formålet med indsatsen er, at forbedre de fysiske forhold og skabe kontinuitet i Tofte Bæk.

Formålet er opnået ved at:

1. Forbedres passage for vandrende fisk og/eller forbedrede opvækst- og gydeforhold for fisk og forbedrede forhold for akvatisk flora og fauna i øvrigt.
2. Koordineres indsatsen med øvrige indsatser.
3. Fjernelse af spærringer på en måde så faldet ikke overstiger 10 ‰ og det tilpasses de lokale fiskebestande og lokal fauna.
4. At der ikke sker skade på dyre og plantearter, der er omfattet af bilag 3 og 5 i naturbeskyttelsesloven.

Eksisterende forhold

Tofte Bæk har en samlede længde på omkring 1,9 km, der gennemløber våde arealer og dyrket land. Tofte Bæk er reguleret med moderat fald. Den nedre del har pæne fysiske varierende forhold med enkelte gydebanker. Tofte Bæk er dog præget af sandvandring.

Den fysiske tilstand er god på flere strækninger.

DVFI

I Tofte Bæk er der en faunastation nær indsatsen (Bilag 1, Fig. 2).

På faunastation 4020020055 beliggende mellem Toftevej og udløbet i Varbro Å, blev der i 2007 lavet en DVFI-undersøgelse, hvor der blev fundet en faunaklasse 5.

Ovennævnte undersøgelse er foretaget for 6 år siden og vurderes derfor som på grænsen til at være forældet i forhold til at beskrive vandløbets nuværende kvalitet.

Tofte Bæk blev i 2007-2008 gennemgået og undersøgt af konsulentfirmaet Fiskeøkologisk Laboratorium med henblik på en kortlægning af vandløbenes fysiske tilstand og forbedringspotentialer i forhold til målsætningskrav om god økologisk tilstand. Undersøgelsen karakteriserede Tofte Bæk's fysiske forhold som grøftagtig med ringe til moderat fald på den øvre del og som fysisk fin på den nedre del med varierede forhold, pænere fald og enkelte strækninger med gydebanker. Hele bækken var præget af nogen sandvandring.

M.h.t. fisk var vurderingen at den nedre del af vandløbet kan opfylde en målsætning som gyde- og yngelopvækstområde for laksefisk.

Fisk

DTU Aqua har seneste vurdering af Tofte Bæk hviler på en undersøgelse fra 2005 og skal derfor tages med et vist forbehold. Her blev bækken beskrevet som et reguleret og grøfteagtigt vandløb, - den øvre del med risiko for sommerudtørring og den nedre del med god strøm, udmærkede fysiske forhold for ørred og pletvis egnet gydebund.

DTU gav den nedre lokalitet 90 en biotopkarakter-vurdering på 4,5 for yngel, dvs. lokaliteten burde kunne huse mellem 240 og 300 stk. yngel pr 100 m².

Lokalitet 89, ved Toftevej, fik en biotop-karaktervurdering på 3 for yngel, svarende til ca. 180 stk. pr 100 m².

Effekt af projektet

Det er på nuværende tidspunkt ikke mulig, at sige om realiseringen har fået den forventede effekt på flora og fauna. Flora og fauna skal have tid til at etablere sig før, der kan foretages en sådan vurdering.

Fjernelse af spærring AAL-16 indebærer genskabelse af kontinuitet ved at lægge et større rør under vejen som sænkes 36 cm ved indløb og 20 cm ved udløb. Herved skabes passagemulighed for fisk, der så frit vil kunne passere vejunderføringen. Sænkningen af røret vil samtidig bedre faldforholdene på en kortere strækning umiddelbart opstrøms vejunderføringen til gavn for de mere iltkrævende smådyr.

Regulativ Beskrivelse

Eksisterende

Tofte Bæk er omfattet regulativ for kommunevandløb nr. 1 Dalsgaard Bæk, nr. 2. Tofte Bæk og nr. 3 Nejstgaard Bæk.

Tofte Bæk har en samlet regulativ længde på 2.328 m. Tofte Bæk skal vedligeholdes på grundlag af krav til en fastlagt geometrisk skikkelse.

Grødeskæring og kantslåning foretages manuelt og i følgende terminer: uge 14-15 og uge 41-43.

Kommende

Hjørring Kommune arbejder på en samlet regulativrevision for alle kommunens vandløb. Revisionen vil betyde, at de nuværende regulativer samles i 16 overordnede regulativer, der omfatter hele vandløbssystemer.

I forbindelse med regulativrevisionen udarbejdes der også vedligeholdelsesbestemmelser for de private vandløb.

Relation til beskyttet natur og arter

Tofte Bæk er beskyttet efter § 3 i naturbeskyttelsesloven. Der er ikke registreret beskyttede eller fredede arter i og omkring Tofte Bæk ved indsatserne.

Relation til Natura 2000

Der er ikke registreret arter omfattet af Habitatdirektivets bilag IV og bilag 3 i naturbeskyttelsesloven i området omkring indsatsen.

Odde, der er på bilag 3, findes over hele Vendsyssel. Tofte Bæk er et potentielt levested for Odde. Hjørring Kommune vurderer derfor, at det er sandsynligt at Odde kan forekomme i og ved vandløbet. Realisering af indsatsen vurderes ikke at have betydning for Odde.

Tofte Bæk udmunder i Varbro Å, der har udløb i den nedre del af Liver Å, som er omfattet af Natura 2000 område 6 Kærsgård Strand, Vandplasken og Liver Å.

Realisering af indsatsen vurderes ikke at have betydning for Natura 2000 området.

Relation til anden lovgivning

Indsætterne ligger i landzone. Hjørring Kommune vurderer, at der ikke kræves landzonetilladelse efter Planloven, da projektet ikke forudsætter ændret areal anvendelse.

Tofte Bæk er omfattet af vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven. Projektet er gennemført i henhold til tilladelser og dispensationer givet efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven (Bilag 8 a-b).

Projektet forudsætter tilladelse efter vandløbsloven, da det er en regulerings sag. Regulerings sager er omfattet af VVM bekendtgørelsens bilag 2. Projektet er derfor gennemført efter forudgående VVM-screening (Bilag 9).

Lodsejer holdning

Der er én lodsejer, der blev berørt ved realisering af indsats AAL-16. Indsatsen har ikke medført kommentar fra lodsejer.

Omkostningseffektivitet

Referenceværdi

Fjernelse af spærring AAL-16 har åbnet op for 1,528 km vandløb opstrøms indsatsen. Den vejledende referenceværdi er 21.000 kr. pr. km vandløbsstrækning opstrøms, som der åbnes op for ved fjernelse af spærringen.

Den samlede referenceværdi for indsatsen er således 32.088,00 kr.

Referenceværdien fordeler sig således på de enkelte indsætter:

AAL-16: 1,528 km opstrøms, der giver en referenceværdi på kr. 32.088,00

Den samlede referenceværdi for projektet er således 32.088,00 kr.

Realiseringsomkostninger

Hjørring Kommune har indhentet tilbud på omkostninger for realisering af indsats AAL-16 fra Vennelyst (Bilag 3) og Sejlstrup (Bilag 4). De indhentede tilbud er i overensstemmelse med de standardpriser som Hjørring Kommune har beregnet på baggrund af erfaring med tidligere projekter (Bilag 5).

Omkostninger til indsatsen kan deles op i:

AAL-16:

- Udskiftning af vejunderføring med rør Ø 80 cm.
- Retablering af skrån timer incl. Græssåning.

Det billigste tilbud for indsats AAL-16 er fra Vennelyst på kr. 23.500,00 (Bilag 3).

Samlede omkostninger til realisering af indsats AAL-16 er for Vennelyst kr. 23.500,00 (Bilag 3) og for Sejlstrup kr. 31.990 (Bilag 4). Hjørring Kommune vurderer på den baggrund, at Vennelyst samlet er billigst.

De samlede omkostninger til realisering af indsatsen er således 23.500,00 kr. og dermed 8.588,00 kr. under den samlede referencepris. Hjørring Kommune vurderer på den baggrund, at realisering af indsatsen for vandplanprojekt Tofte Bæk er omkostningseffektiv.

Afværgeforanstaltninger

Hjørring Kommune vurderer, at afværgeforanstaltninger ikke er nødvendige i forbindelse ved realisering af indsatsen.

Bilag

Bilag 1: Oversigtskort

Bilag 2: Detailprojekt

Bilag 3: Tilbud på realisering - Vennelyst

Bilag 4: Tilbud på realisering - Sejlstrup

Bilag 5: Erfaringspriser for Hjørring Kommune

Bilag 6: Faktura for gennemført arbejde – Vennelyst

Bilag 7: Udbetalingsnote – Hjørring Kommune

Bilag 8 a-b: Tilladelser efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven

Bilag 9: VVM afgørelse

Bilag 10: Fotodokumentation – før og efter billeder

Bilag 11: Kontrakt – intern lønomkostning

Bilag 12: Timeregistrering

Bilag 13: Løn Poul Træholt

Bilag 14: Løn Jens Pedersen

Bilag 15: Løn Jan Q Sørensen